

АНАЛИЗ

на положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги през 2018 г. на територията на ТП „ДГС Търговище“

I. Увод

На територията на ТП „ДГС Търговище“ основен вид дейност през 2018 година се явява дърводобива. На второ място е заложено изпълнението на лесокултурните дейности. В по-малък процент от дейността е засегнат добива на недървесни горски продукти (НДГП) и се ограничава само в събирането на такси за ползване на НДГП по приложение 1 и приложение 2 към чл.81, ал.1, т.3 от Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии-държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

В ловностопанско отношение по-голяма част от площта на стопанството се стопанисва от ловните дружинки, членуващи в Сдружение "Ловно-рибарско дружество – Търговище" гр.Търговище. Държавният дивечовъден участък (ДДУ) „Момино“ представлява другата част от площта и се стопанисва от „Лов и риболов-Търговище“ ООД гр. Търговище.

II. Анализ на негативните въздействия

При извършване на горско- и ловностопанските дейности и мероприятия съществува предпоставка за създаване на различни типове негативни външни ефекти. Тези типове по принцип могат да се обединят в две групи:

1. Негативен екологичен ефект – Такива са различни замърсявания на околната среда вследствие на горскостопанските дейности; унищожаване и/или влошаване на видове организми, групи и популации на видове; унищожаване и/или влошаване на екосистеми; различни негативни въздействия върху водните ресурси; свлачища; увреждане на горски пътища; уплътняване и ерозия на почвата; залесяване с неподходящи и разпространение на инвазивни видове; увеличаване на риска от горски пожари; влошаване здравословното състояние на насажденията; намаляване на устойчивостта на насажденията и екосистемите по отношение на биотични и абиотични фактори; трансформация на горски в негорски територии и други.
2. Негативен социален ефект – Социалния ефект обхваща незадоволяване нуждите на местното население с дървесина; ограничаване ползването от НДГП; ограничаване достъпа до горските територии; нарушаване правата на собственост и ползване; нанасяне на имуществени щети; негативно въздействие върху пътната инфраструктура, водопреносната и електропреносната мрежа и върху водоизточници; негативно въздействие върху обекти важни за местните общности (туризъм, рекреция, образование, места с историческо значение, места за религиозни и/или културни средища /събори и други); негативни въздействия върху ловностопанските дейности на местните общности и други.

III. Анализ на положителните въздействия

Общата територия на ТП „ДГС Търговище“ по ГСП от 2013 г. е 19349,7 ха и включва: Държавна горска територия; Общинска горска територия; Частна горска територия; Собственост на религиозни общности; Горски територии, стопанисвани от Юридически лица; Чуждестранна собственост и Съсобственост.

От тях 15505,2 ха представлява държавна собственост като по-голяма част от територията на стопанството обхваща част от района на източната природогеографска подобласт на Дунавската равнина и северната част на Предбалкана от старопланинската област. Тук преобладават ниските и заоблени била и хълмове, а доловете са силно врязани със стръмни и много стръмни брегове. Основният горски масив се намира южно от град Търговище, който е част от Преславската

планина. Разнообразието на релефа, почвените характеристики, и климата обуславят богатото и значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни както в икономически така и в екологичен и социален аспект. Те поддържат богат растителен и животински свят и имат важна водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

За постигане на положителни въздействия през 2018 година на територията на ТП „ДГС Търговище“ се извършиха следните горскостопански дейности:

1. Възобновяване:

През ревизионния период е планирано залесяване на площ от 1,3 ха. През 2018 г. не е извършвано залесяване на територията на ТП „ДГС Търговище“.

2. Стопанисване:

- Отгледни сечи – 5663 дка в т.ч. 70 дка без материален добив
- Подпомагане на естественото възобновяване (ПЕВ) през годината е извършено на площ – 370 дка.
- Маркиране на ЛФ 2019 г. – 29 535 м³ стояща маса.

3. Дърводобив:

- Дърводобив – добити са 37 674 пл.м³ лежаща маса, от тях: 4681 пл.м³ дървесина за местно население.
- По сортименти са добити при сечта: Едра – 4312 пл.м³; Средна – 5930 пл.м³; Дребна – 815 пл.м³; Дърва – 26212 пл.м³ и Вършина – 405 пл.м³ лежаща маса.

4. Ловностопански мероприятия и странични ползвания:

- Ловностопански мероприятия – няма проведени мероприятия
- Недървесни горски продукти – за годината са издадени 17 бр. позволителни по приложение 1, чл.81, ал.1, а именно: Цвят глог - 3300 кг; Цвят бяз- 700 кг; Жълт кантарион стрък- 300 кг; Комунига стрък- 1500 кг; Липов цвят- 31600 кг; Листа липа- 16750 кг; Слез лист- 700 кг; Бял равнец цвят– 1000 кг; Овчарска торбичка стрък – 500 кг; Великденче стрък – 500 кг; Машерка стрък – 300 кг; Плод глог- 500 кг; Плод бязак – 500 кг; Дрянови клони до 1 м - 30 бр. и 6 бр. приложение 2, чл.81, ал.1 – за об.коприва и шипка.

5. Лесозащита и противопожарни мероприятия:

- Защита на горските територии - подадени са 2 бр. сигнални листи относно санитарното състояние на горите и са предприети съответните мерки по тях- насажденията са предвидени за извеждане на санитарна гола сеч.
- Противопожарни мероприятия – поддръжка на 33 810 л.м. минерализовани ивици, изорани от арендатори на земи, граничещи с горски територии.

6. Охрана на горите: Съставени са 36 бр. актове по ЗГ

Горскостопанските мероприятия отнасящи се до дърводобив са залежали в различни процедури и се извършват от външни изпълнители. За намаляване на отрицателните външни социални и екологични ефекти в договорите с фирмите извършващи дърводобив на територията на стопанството са предвидени срокове за временно спиране на добива и транспортирането на дървесина, така че да не се възпрепятстват други дейности като сватбуване на дивеча, опазване на токовища и добив на недървесни продукти. Сроковете са съобразени със ЗЛОД и определени по видове дивеч за всяко едно насаждение по обекти.

Ловностопанските мероприятия – площите се стопанисват от ловните дружинки, а ДДУ от „Лов и риболов-Търговище“ ООД гр. Търговище.

Охраната на горите, лесозащитните и противопожарните мероприятия се осъществява със служители на стопанството, а лесокултурните мероприятия включващи стопанисването от временни сезонни работници.

Всички горскостопански мероприятия, които се извършват на територията на стопанството са залегнали в различните процедури и ГСП. Те са проектирани съгласно националното законодателство и изискванията на националния FSC стандарт, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните негативни екологични и социални въздействия.

При изпълнение на горскостопанските и ловностопанските мероприятия в ТП „ДГС Търговище“ може да посочи следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- Горите във вододайните зони се стопанисват така, че да осигуряват постоянна и незамърсена от горскостопанските дейности питейна вода.
- Микроклимата в района не се влияе от изведените сечи.
- Горите се стопанисват по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове.
- Местообитанията се запазват, като в увредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.
- При залесяване се използват само местни видове, като семената се добиват от семепроизводствените градини на стопанството и фиданки от сертифицирани разсадници.
- Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- Задоволява в максимална степен нуждите от дървесина, лов и събирането на НДГП на местните общности.
- Стопанството осигурява достъп до гората за рекреция и туризъм на населението.
- Съществуващите горски пътища, чешми и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по - добър достъп с цел туризъм и почивка.
- Редовно се осъществяват съвместни дейности във връзка с честванията на седмица на гората с деца от детски градини и училища, съвместно с общината се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
- Осигурява се информация на заинтересованите страни.
- Подпомагат се местните общности в критични ситуации като гасене на пожари, разчистване на пътища и други.

Анализът от извършеното наблюдение показва, че горите на територията на ТП „ДГС Търговище“ са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях.

Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листи се изпращат в Лесозащитна станция - Варна. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия. В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина.

Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи и технологични планове, са дадени препоръки, които се спазват.

Проведените лесокulturни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи върху подраства са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са съвсем незначителни.

Мониторинга обхваща и естественото възобновяване на горите на територията на ТП „ДГС Търговище“. Това оптимално възобновяване отговаря на екологичните фактори на местообитанията и типа гора в района и предполага по висока продуктивност на гората.

С оглед положителните резултати от анализа ТП „ДГС Търговище“ приключва годината с положителен финансов резултат и много висока оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

Изготвил

чл. 59 ЗЗД

/инж.Надя Тодорова-зам.директор при ТП „ДГС Търговище“/

подписано и заличено, съгласно чл.59 от ЗЗД